

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Державний вищий навчальний заклад
«Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕС-ОСВІТИ
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана

БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

БІЗНЕС-ШКОЛА ВАРВІКА (ВЕЛІКОБРИТАНІЯ)

ПІДПРИЄМСТВО «АРХІМЕД» (РУМУНІЯ)

ДІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ: проблеми розвитку та регулювання

Збірник матеріалів
VI Міжнародної науково-
практичної конференції
31 травня—1 червня 2012 р.

Київ МІБО КНЕУ 2012

Знову прийшла весна, а нею і наша з Вами зустріч на конференції, яка вже стала традиційною у цей час у Міжнародному інституті бізнес-освіти Київського національного економічного університету імені Бади-

ма Гетьмана.

Настання весни, а особливо після затьмяної зими, завжди дає надію на краще. П'янить повітря, і від цього, як ніколи, сильніше бажання жити, творити, змінити цілий світ.

Весною ми сподіваємося на те, що разом зі снігом підуть усі негаразди і весняні струмки очиستاють не тільки землю, але й наші помисли. Нїби зявляється можливість усе почати спочатку — нові дослідження, проекти, відносини...

Напевно тому цієї весни ми відмовилися бути «ін-квізиторами» Ваших тез — нехай кожен творить так, як вважає за потрібне. Звичайно, ми не все змогли ре-комендувати до друку, але в усьому іншому цілком по-клагися на Вас.

Ми широ вдячні, що Ви знову з нами, і до нових зу-стрічей!

З повагою

Директор МІБО КНЕУ

Д-р екон. наук, професор

О. О. Франків

Редакційна колегія

Голова редакційної колегії О. О. Франків, д-р екон. наук, професор.
Секретар редакційної колегії В. Г. Козак, канд. екон. наук, доцент.
Члени редакційної колегії: М. І. Бондар, д-р екон. наук, професор;
І. Б. Івасів, д-р екон. наук, професор; О. І. Орлеков, д-р екон. наук, профе-
сор; О. К. Шафарок, д-р екон. наук, професор.

Підприємницька діяльність в Україні: проблеми розвитку та
регулювання : зб. матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. конф.
31 трав. — 1 черв. 2012 р., м. Київ. — К. : МІБО КНЕУ, 2012. —
214, [2] с.
ISBN 978-966-483-634-7

Матеріали, розміщені у пропонованому збірнику, позначають сутність підприємницької діяльності, практику її здійснення в Україні, а також ті пробле-ми, які існують сьогодні в суб'єктів господарювання.
Призначено для працівників економічних, фінансових служб підприємств і всіх, хто бажає підвищити свій професійний рівень.

VI Міжнародна науково-практична конференція «Підприємницька діяль-ність в Україні: проблеми розвитку та регулювання» внесена до Плану прове-дення науково-методичних конференцій у системі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України на 2012 р. (п. 223).

УДК. 338.242(477)+330.34(477)
ББК 65.290(4)Укр.)в43

виробничі пролеси. Інновація у практиці підприємницької діяльності інтерпретується у процесі перетворення потенційного НТП у реальний, втілений у готові продукти та технології, тобто новация перетворюється на товари і виступає як об'єкт ринку [2].

У сучасних умовах доцільно поліпшити інноваційну активність виробничих секторів національної економіки у залежності від особливостей розвитку інноваційного потенціалу регіональних економік. Зокрема, у Львівській області кількість інноваційно-активних підприємств у 2008 році порівняно з 2007 роком зменшилась зі 127 до 101, хоча загальний обсяг інноваційних витрат у промисловості у 2008 році порівняно з 2007 роком збільшився на 24154,3 тис. грн. Проте кількість підприємств, які впроваджують інновації у сфері промисловості у 2008 році зросла у порівнянні з 2005 роком на 44 одиниці [3].

Аналіз сучасної економічної практики та інноваційного законодавства свідчить про те, що високіх результатів підприємства можуть досягти лише за систематичного, цілеспрямованого новаторства, спрямованого на пошук та формування конкурентних переваг, створення принципово нових видів продукції.

Список використаних джерел

1. *Скруд К.* Эффективная экономика — шведская модель: Экономика для начинающих и не только для них; Пер. со швед. / Авт. предисл. В. В. Попов, Н. П. Шмелев; Науч. ред. А. М. Волков. — М.: Экономика, 1991. — 349 с.
2. *Мохта М. А., Сидник В. В.* Економіка і організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. — К.: Видавничий центр «Академія», 2005. — 400 с.
3. *Яворська Ж. Б.* Управління інноваційною інфраструктурою Західного регіону: Управління розвитком економічної та соціальної інфраструктури Західного регіону в контексті євроінтеграції: Монографія / За ред. Т. М. Степури. — Львів: Вид-во Літа-Прес, 2011. — 140 с.

Зміст

<i>Атмакова Н. І.</i> Банківська установа як суб'єкт підприємницької діяльності в Одеському регіоні	4
<i>Базилі К. Л.</i> Системний підхід внутрішньогосподарського аналізу матеріальних запасів суб'єкта господарювання	5
<i>Беднарська О. Р.</i> Фактори ризиків в міжнародному туризмі	8
<i>Билар А. І.</i> Стратегічний аналіз синергетичного ефекту від диверсифікації бізнесу	10
<i>Богач Б. М.</i> Аналіз управління витратами на підприємстві	12
<i>Бондар В. В., Койдан Н. С.</i> Альтернативне землеробство — стратегічний напрямок розвитку сільськогосподарських підприємств України	14
<i>Бучан Д. В.</i> Інвестиційна діяльність: підходи до дефініції	16
<i>Веселюк О. В.</i> Етапи впровадження процесного управління на промислових підприємствах	19
<i>Востряков О. В.</i> «Ядро» стратегічних активів підприємства	21
<i>Гавришко І. І.</i> Інвестиції та їх місце в економічній системі	24
<i>Ганича О. М.</i> Основні напрямки розвитку швейних підприємств	26
<i>Ганущик В. О.</i> Оцінка основних засобів після їх визнання за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку	28
<i>Ганущик Т. В.</i> Управління фінансовою безпекою підприємства в умовах невизначеності сьогодні	31
<i>Гарбуша Н. М.</i> Економічна сутність витрат в системі управління підприємством	33
<i>Геделевич Є. В.</i> Операційний ризик як фактор розвитку підприємств	35
<i>Головина О. И.</i> Інформатизація контролювання для построєння управленческої системи	38
<i>Гребішкова О. М.</i> Реляційна рента: проблеми ідентифікації та джерела утворення	40
<i>Грушевоя Л. О.</i> Плаучне гостинництво: концепція и перспективи	42
<i>Данкевич Є. М.</i> Розвиток агропромислової інтеграції у сучасних умовах	45
<i>Данчиків Н. Я., Шлеверя Я. В.</i> Наукова ідентифікація фінансової зв'язності у системі інформаційного забезпечення прийняття рішень	47
<i>Долгова Л. І., Шершніна Л. А., Беленька О. О.</i> Реалізація принципів корпоративної соціальної відповідальності в Україні	50

новна мета об'єднання — здійснення переробки виробленої сировини і розвиток торговельних та обслуговуючих структур для досягнення синергетичного ефекту, забезпечення ефективного функціонування всіх його учасників за рахунок раціонального інвестування і одержання готової конкурентоспроможної продукції.

Список використаних джерел

1. Корінько М. Д. Диверсифікація: теоретичні та методологічні основи монографія / М. Д. Корінько. — К.: ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2007. — 447 с.
2. Кундуєв В. А. Економіка агропромислового комплексу: учеб. пособие / В. А. Кундуєв. — М.: КНОРУС, 2010. — 544 с.
3. Лутинюк І. І. Вибрані праці: у 2-х кн. / І. І. Лутинюк. — К.: ННЦ ІАЕ, 2007. — Кн. 1. — 816 с.
4. Нестерчук Ю. О. Організаційно-економічні моделі міжрегіональної аграрно-промислової інтеграції / Ю. О. Нестерчук // Економіка АПК. — 2009. — № 5. — С. 17—24.
5. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Поділля і західного регіону України / редкол.: В. М. Зубець (голова) [та ін.]. — К.: Аграрна наука, 2010. — 944 с.

Даньків І. Я.
канд. екон. наук, професор

Шевця Я. В.
канд. екон. наук, доцент

Ужгородський національний університет

НАУКОВА ІДЕНТИФІКАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ У СИСТЕМІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

Однією з основних конкурентних переваг для суб'єктів господарювання в сучасних умовах є володіння достовірною інформацією, що об'єктивно характеризує фінансово-господарську діяльність підприємства та надає можливість приймати ефективні рішення. Інформаційне забезпечення прийняття рішень реалізується на основі виконання мети ведення бухгалтерського обліку шляхом розкриття облікової інформації в бухгалтерській звітності підприємства. Її показники надають найбільш повну характеристику фінансового стану, резюльтивності та руху коштів підприємства за звітний період, а їх корисність для управління

збутову мережу, частина підприємств області змогли досягнути крапих показників господарської діяльності. Так, для прикладу, в ПСП ім. Цюрупі Львівського району створили власну сировинну базу для цукрового заводу, запровадили замкнутий цикл виробництва цукру. Відходи переробки використовуються іншими підприємствами підприємства: жом та патока у тваринництві, дефекація для підвищення родючості ґрунту. В ПАФ «Єрчики» Львівського району вирощується єлітне насіння, з можливістю формування достатніх партій для торгівлі в межах країни та з іноземними партнерами. В СТОБ «Ляхівинію» Новоград-Волинського району здійснюється повний цикл виробництва курятини, створені власні потужності для кормовиробництва.

Значні кошти інтегровані підприємства спрямовують на створення власних потужностей для зберігання продукції та її переробки. Зокрема в ПСП АФ «Світаною» Ружинського району та ГОБ «Брідон» Львівського району реалізовано інвестиційні проекти по будівництву сучасних елеваторів та насінневого заводу. Заплановано будівництво елеватора на 65 тис. тонн зерна в ГОБ СП «Нібулон» Чуднівського району. Значних успіхів в плані інтеграції досягнуто в ГОБ «А.Т.К.» Льбарського району. В господарстві є комбінат хлібопродуктів, комплекс сировини для зберігання картоплі та овочів, вісім насіннесховищ для зберігання та очистки зерна. На підприємстві запроваджено технологію герметичного зберігання зерна у великих поліетиленових мішках «big-bags», сконструйовано лінійо обробки насіння зернових культур.

Інтегровані господарства забезпечують населення району хлібобулочними виробами, крупами, продукцією м'ясопереробного комплексу, надають послуги техніки. Дані підприємства змушені відволікати значні кошти від основного виробництва, однак інтеграція дала їм змогу знизити ризики мінівості ринкового середовища. Втрати по окремих галузях вдалося покрити за рахунок інших, відбулося уникнення посередницьких послуг. Позитивні результати господарської діяльності отримано запровадженням замкненого циклу виробництва деяких видів продукції. Дані господарства є надійними поставачальниками продуктів харчування для місцевого населення та вагомими гравцями при експорті продукції.

В сучасних умовах агропромислової інтеграція — це форма територіально-виробничого комбінування та об'єднання в єдине ціле технологічно і економічно пов'язаних між собою сільськогосподарських товаровиробників і промислових підприємств. Ос-

забезпечує економічний аналіз в частині аналітичного обґрунтування і прийняття рішень.

Поряд з даними бухгалтерського обліку та звітності, інформаційне забезпечення визначається також правовим, фінансовим, плановим, технічним, кадровим та іншими видами забезпечення. Однак, у процесі прийняття рішень, вони розглядаються користувачами як допоміжні інформаційні джерела (рис. 1) [1, с. 179].

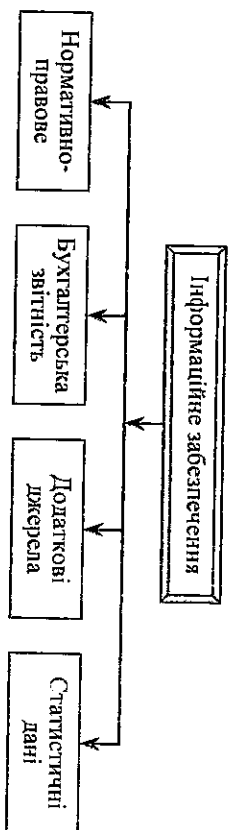

Рис. 1. Джерела інформації для прийняття рішень

Окремої уваги заслуговує бухгалтерська звітність, яка, у наших дослідженнях, визначається обліково-економічними даними, що містяться у фінансовій (за національними та міжнародними стандартами), податковій, статистичній, внутрішньогосподарській (управлінській), спеціалізованій та інших формах звітності. Фінансова звітність, як важлива складова системи бухгалтерської звітності, є основним джерелом інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства для її користувачів. Вона пов'язує підприємство з суспільством (як зовнішніми користувачами та діловими партнерами), і на її основі економічно активна частина населення, застосовуючи різні методи аналізу, може опіновувати показники та приймати відповідні рішення. Тобто фінансова звітність в даному випадку виконує дві основні функції — комунікаційну та інформаційну, що підтверджує її важливу роль для задоволення інформаційних потреб зовнішніх користувачів.

В той же час, ряд вітчизняних вчених у своїх дослідженнях відзначають низьку якість та придатність показників фінансової звітності для задоволення інформаційних потреб користувачів. Так, проф. Бутинець Ф. Ф. сучасну фінансову звітність в Україні визначає як десяток викривлених показників, які є не зіставними з іншими [2, с. 128].

Потреба у підвищенні інформативності і значимості фінансової звітності у системі інформаційного забезпечення прийняття рішень зумовила необхідність переглянути теоретико-організаційні засади її складання та обґрунтувати наукові підходи до іде-

нтифікації її змісту в сучасних умовах. У результаті проведеного аналізу, систематизації та опису інформаційних потреб користувачів аналітичними показниками доведено, що фінансова звітність становить основу інформаційного забезпечення зовнішніх користувачів. У зв'язку з існуванням розвинutoї системи внутрішньогосподарського обліку та управлінських звітних даних на підставі підприємствах, низькою якістю показників фінансової звітності, національними особливостями форм і методів розкриття інформації у ній та термінами її подання, критично оцінені наукові погляди щодо її розгляду як інформаційного джерела для прийняття управлінських рішень внутрішніми користувачами. На нашу думку, такий підхід не відповідає умовам сьогодення і стримує подальший розвиток та подання фінансової звітності. Для забезпечення інформаційних потреб зовнішніх груп користувачів й адаптації фінансової звітності до динамічних змін конкурентного ринкового середовища необхідно уточнити понятійно-категоріальний апарат бухгалтерського обліку в частині ідентифікації поняття «фінансова звітність». Беручи до уваги вищезазначене та на підставі аналізу підходів дослідників до розуміння змісту фінансової звітності, нами запропоновано власне визначення. Отже, фінансову звітність у системі інформаційного забезпечення прийняття рішень необхідно розглядати як сукупність інформаційних ресурсів (джерел), що характеризують фінансово-господарську діяльність підприємства за допомогою форм та методів розкриття, які відповідають якісно-інформаційним характеристикам та принципам підготовки звітної інформації, придатні для аналітичної обробки та релевантні для прийняття рішень зовнішніми користувачами [3].

Вважаємо, що наведений підхід дає змогу впорядкувати розуміння бухгалтерської термінології, обґрунтувати напрямки подальшого розвитку фінансової звітності в Україні, розширити інформаційні межі фінансової звітності та обґрунтувати її як інформаційне джерело для оцінки ретроспективних показників, необхідних для прогнозування і прийняття тактичних та стратегічних рішень.

Список використаних джерел

1. *Ковалюк В. В.* Фінансовий аналіз: методи і процедури / В. В. Ковалюк. — М.: Фінанси і статистика, 2001. — 560 с.
2. *Бутинець Ф. Ф.* Альфа і омега бухгалтерського обліку або моя болісна не сповідь: [монографія] / Ф. Ф. Бутинець. — Житомир: ПП «Рута», 2007. — 328 с.

3. Шевєря Я. В. Фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення прийняття рішень: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09. — Шевєря Ярослав Вікторович. — Житомир, 2011. — 23 с.

Долгова Л. І.
канд. екон. наук, доцент
Шєрєва Л. А.
канд. екон. наук, доцент
Бєлєнька О. О.
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Розвиток українського бізнесу, інтеграція України у світове співтовариство ставлять перед українськими компаніями завдання впровадження принципів соціальної відповідальності у господарську практику. Сучасна теорія підприємницької діяльності передбачає не лише ефективну організацію праці, але й соціально відповідальні дії. Принципи соціальної відповідальності бізнесу є визначальним положенням підприємницької етики. Слід відмітити, що корпоративна соціальна відповідальність є відкритою і прозорою діловою практикою, що базується на етичних цінностях, повазі до своїх працівників, акціонерів, користувачів і на опції навколишнім середовищем [1].

Термін «соціальна відповідальність бізнесу» (СВБ) можна охарактеризувати як відповідальне відношення підприємства до свого продукту (послуги), споживачів, працівників, акціонерів, партнерів, активна соціальна позиція, що полягає у гармонійному співіснуванні, взаємодії і постійному діалозі з представниками адміністрації, комерційного сектору і суспільства, зацікавленими сторонами з метою надання ефективного сприяння рішенням трьох економічних, соціальних, гуманітарних та екологічних проблем.

Варто зазначити, що СВБ має два основних види: внутрішню та зовнішню СВБ (табл. 1).

У бізнес-середовищі існує думка, що принципи соціальної відповідальності є однією із складових успішної стратегії, що зміцнює імідж і репутацію компанії, приваблює клієнтів та утри-

мує найкращих працівників. Саме завдяки співпраці бізнесу значна частина соціальних, демографічних та екологічних проблем могла бути вирішеною якісно та позитивно. Переваги реалізації принципів СВБ представлені в таблиці 2.

ВИДИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ

Складові соціальної відповідальності бізнесу	
Внутрішня СВБ	Зовнішня СВБ
Управління та розвиток людських ресурсів через освітні програми і програми підвищення кваліфікації кадрів	Співпраця з місцевою владою та місцевою владою
Охорона здоров'я працівників і безпека праці	Взаємини з бізнес-партнерами, поставальниками і споживачами
Додаткове медичне і соціальне страхування співробітників	Відповідальність перед клієнтами за якість наданих послуг
Недержавне пенсійне забезпечення працівників	Дотримання прав людини
Стабільність заробітної плати	Спонсорство і благодійність
Надання допомоги працівникам у кризових ситуаціях	Сприяння в охороні навколишнього середовища

Таблиця 2

ПЕРЕВАГИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЛЯ БІЗНЕСУ ТА СУСПІЛЬСТВА

Переваги для бізнесу	Переваги для суспільства
<ul style="list-style-type: none"> ▶ покращення інформаційної відкритості та прозорості компанії; ▶ покращення репутації та іміджу компанії; ▶ збільшення обсягу продажу послуг, частки на ринку; ▶ ріст професіоналізму і утримання кадрового потенціалу компанії; ▶ оптимізація операційних процесів та зменшення виробничих витрат; ▶ покращення доступу до капіталу, соціально-відповідальних інвестицій та польові інвесторів; ▶ можливість формування партнерських відносин із властими структурами та ЗМІ; ▶ поліпшення фінансових та економічних показників діяльності в цілому. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ можливість встановлення партнерських відносин між бізнесом, владою і громадськістю; ▶ можливість надання адресної екстреної допомоги нужденним; ▶ уласоналення та розвиток соціальної захищеності населення; ▶ можливість підтримки громадських ініціатив, інноваційних проєктів, розвиток соціальної і творчої активності населення, збереження і використання інтелектуального ресурсу на потреби країни та регіону.

ПІДПИСИМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА РЕГУЛЮВАННЯ

Наукове видання

Збірник матеріалів
VI Міжнародної науково-практичної конференції

31 травня — 1 червня 2012 р.

Матеріали подано в авторському виконанні

Редакційна колегія може не поділяти думку автора

Відповідальний за випуск **В. Г. Козак**
Ідея обкладинки **Т. М. Зайцева**
Верстка **О. П. Ковальчук**

Іллія до друку 15.05.12, формат 60×84/16. Папір офсет. № 1
І аркуша Тираж 1000 прим. У м. Дружківка, вул. Дружківська, 14
Одт.-внд. арк. 14,29. Наклад 200 прим.

Міжнародний інститут бізнес-освіти
Київського національного економічного університету імені Василя Гетьмана
04 053, м. Київ, Львівська площа, 14
Тел. (044) 537-61-44, тел./факс (044) 537-61-41
E-mail: reception@icbe.com.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовників
і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 3013 від 23.10.2007

Друк ТОВ «Видавничо-поліграфічний дім «Формат»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи (серія ДК, №1976 від 19.10.2004)
Зам. №69, Тел. (044) 463-53-23

Сурин А. А., Баби К. А. Концепція управління фінансовою діяль- ністю на основі цінності капіталу підприємств	168
Тоніч Ю. В. Формування інфраструктури кредитного ринку України	171
Ус М. І. Специфіка формування партнерських відносин машино- будівними підприємствами	174
Федоронько Н. І. Пріоритетні напрями реформування системи прямого оподаткування в Україні	176
Харченко Н. В. Банківський кредит в управлінні капіталом акціо- нерного товариства	179
Хитич О. В. Поняття послуги в сучасних умовах	181
Чорна І. О. Залучення страхових компаній для забезпечення захи- сту інтересів громадян у разі стихійного лиха	184
Шевченко З. І., Седікова І. О. Як знайти бізнес-ідеї для харчових виробництв	187
Шейха Н. С. Перспективи розвитку системи бухгалтерського учета в туристическом бізнесі іракського Курдистана	189
Шереметівська О. В. Система управління оборотними засобами в умовах ринкової економіки	192
Шереметівська М. А. Планування потреб в сировині і матеріа- льно-енергетичних ресурсах на підприємстві	194
Шликаренко Р. В., Корнітик А. В. Роль держави у формуванні ін- новаційного середовища на макрорівні	197
Шляхун К. С., Відок А. М. Інтрація бізнес-освіти і бізнесу	199
Шинник Т. К. Замковий туризм в контексті розвитку та популярні- зації сілської (зеленої) туризму в закавказькій області	201
Юрківський О. П. Довіра та інформатія як інституційні основи формування взаємозв'язку бізнесу та держави	204
Юрмачова Е. А. Особливості кооперативного підприємництва в твa: опыт европейских стран для Украины	205
Яворська Ж. В. Здійснення інноваційної політики у підприємни- цькому середовищі	207